

Sammanställning mars 2018 – september 2020

Förvaltningen har i uppdrag att månatligen presentera underlag kring omfattningen av ekonomiskt bistånd till personer som inte har tillstånd att vistas i Sverige. I denna grupp ingår personer som har fått ett utvisningsbeslut, personer vars uppehållstillstånd har löpt ut eller återkallats och personer som aldrig har sökt något tillstånd. Hit hör också EU-medborgare och deras familjemedlemmar som saknar uppehållsrätt. Kartläggningen omfattar hushåll som tillhör målgruppen oavsett om beslut har fattats enl. 4 kap. 1 § eller 4 kap. 2 § SoL.

I Riktlinjer för handläggning av försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt, beslutad av arbetsmarknads- och socialnämnden i Malmö stad och gällande sedan 2020-09-01 anges följande kring målgruppen.

Personer som inte har tillstånd att vistas i Sverige

I denna grupp ingår personer som har fått ett lagakraftvunnet avvisnings- eller utvisningsbeslut, personer vars uppehållstillstånd har löpt ut eller återkallats och personer som aldrig har sökt något uppehållstillstånd. Hit hör också EU-medborgare och deras familjemedlemmar som saknar uppehållsrätt.

Vid en ansökan om bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL måste alltid en utredning göras kring migrationsrättslig status då skilda lagrum ska tillämpas vid olika situationer.

Begränsad rätt till bistånd enligt socialtjänstlagen

Personer som inte har tillstånd att vistas i Sverige saknar legal bosättning i landet och ska därför lämna Sverige. Det åligger dem att följa svensk lag och beslut tagna av annan myndighet.

Grundregeln för vuxna är att enbart bevilja nödbistånd då synnerliga skäl föreligger. Socialtjänstens ansvar är därför begränsat till stöd och hjälp i akuta situationer (nöd) när personen vistas i kommunen (2 a kap. 2 § SoL). Akut bistånd prövas för kort period. Vid ansökan om bistånd i akuta situationer ska den enskilde medverka personligen.

Enligt lagen om hälso- och sjukvård till utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd¹³ ska landstinget erbjuda utlänningar som fyllt 18 år, och som vistas i Sverige utan stöd av myndighetsbeslut eller författning, vård som inte kan anstå, mödrahälsovård, vård vid abort och preventivmedelsrådgivning varpå behov av hälso- och sjukvård ska tillgodoses av Region Skåne. I de fall en enskild ansöker om akut bistånd till kostnad för läkemedel som förskrivits med stöd av ovanstående lag ska kostnaden som regleras genom förordning¹⁴ bedömas avse akut behov. Kostnaden är genom förordning begränsad till 50 kr per läkemedel.

Personer som inte har tillstånd att vistas i Sverige och som omfattas av personkretsen för lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl (LMA) har inte rätt till bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL. Personkretsen definieras i 1 § LMA. För personer som omfattas av LMA:s personkrets ska beslut fattas enligt 4 kap. 2 § SoL.

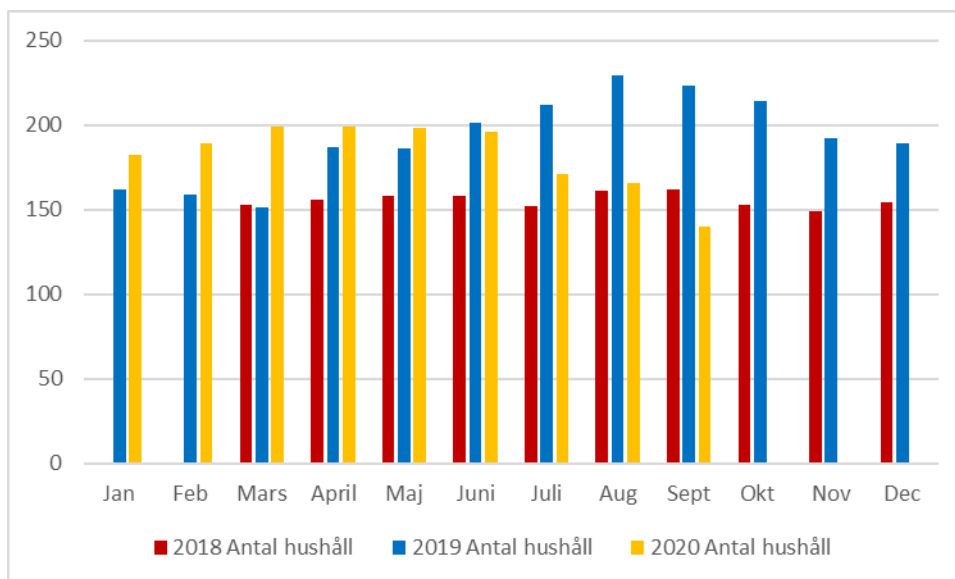
Barn som inte har tillstånd att vistas i Sverige

Principen om barnets bästa kommer till uttryck i Barnkonventionen och i socialtjänstlagen. Principen kan inte användas för att frångå gällande lag men när det finns utrymme för olika tolkningar eller bedömningar kan principen användas för att välja den för barnet mest fördelaktiga lösningen. Socialtjänsten har ett särskilt ansvar för barn, i synnerhet barn som tillhör utsatta grupper. Barn ska, i de fall det bedöms lämpligt, kunna beviljas bistånd till en skälig levnadsnivå. Utifrån principen om barnets bästa kan det innebära att barn beviljas bistånd medan deras föräldrar enbart beviljas nödhjälp. Bistånd till barnen kan beviljas upp till riksnorm. Med hänsyn till barns bästa kan även bistånd beviljas till en rimlig boendekostnad som utgår från barnets behov.

Sammanställning

Tabell 1. Antal hushåll och beviljade belopp (kr) mars 2018 september 2020

Månad/ År	2018		2019		2020	
	Antal hushåll	Beviljat belopp (kr)	Antal hushåll	Beviljat belopp (kr)	Antal hushåll	Beviljat belopp (kr)
Jan	-	-	162	623 897	182	592 932
Feb	-	-	159	518 469	189	654 733
Mars	153	713 605	151	492 089	199	747 450
April	156	705 687	187	715 876	199	731 032
Maj	158	714 335	186	710 239	198	676 558
Juni	158	578 990	201	732 296	196	678 542
Juli	152	590 685	212	804 200	171	605 421
Aug	161	724 168	229	766 817	166	526 632
Sep	162	680 114	223	678 431	140	579 872
Okt	153	664 560	214	708 532		
Nov	149	586 741	192	603 492		
Dec	154	562 667	189	828 361		

Diagram 1. Antal beviljade hushåll per månad mars 2018 - september 2020**Diagram 2.** Beviljat belopp (kr) per månad mars 2018 – september 2020